

Veilig in Velsen (2019-2022)

1. Inleiding

De ontwikkelingen in de wereld volgen elkaar snel op en dat heeft ook effect op de mensen en ondernemers in Velsen. Het vergt meer creativiteit en flexibiliteit om te reageren en proactief in te spelen op veiligheidsonderwerpen die zich aandienen. Een gedetailleerd en meerjarig beleidsdocument past niet bij een werkelijkheid die snel verandert. Beter is om via flexibel maatwerk aan passende oplossingen te werken. Daarom is over de periode 2019-2022 een dunnere kadernota gemaakt dan voorheen.

Op het gebied van veiligheid zijn nieuwe vormen van dreiging ontstaan, onder andere door ontwikkelingen in de informatiemaatschappij en de mobiliteit van mensen. Respect en verdraagzaamheid zijn belangrijke elementen die kansen bieden, waardoor een gemeenschap goed kan functioneren. Op basis van deze context wordt in Velsen gewerkt aan een maatschappelijk aanvaardbaar niveau van veiligheid, waarbij een inclusieve samenleving (sociale cohesie) wordt bevorderd en bestendig.

2. Veiligheid creëer je samen

Verschillende partijen zijn betrokken bij de aanpak van veiligheid in Velsen. De raad stelt de kaders en prioriteiten vast voor de veiligheid in Velsen. De raad betreft hierbij het beleid en de prioriteiten van haar ketenpartners, zoals opgenomen in het Integraal Meerjaren Veiligheidsbeleid 2019-2022 (IMV) en is vastgesteld door de gemeenten, het openbaar Ministerie en de Nationale Politie in Noord-Holland, en het Regionaal Beleidsplan Risico- en Crisisbeheersing 2019-2022 (RBRC) dat is vastgesteld door het bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland. Hierin geven de partners aan op welke terreinen zij extra willen inzetten, ook voor Velsen. Het is daarom verstandig om hierbij aan te sluiten maar de gemeente mag ook eigen prioriteiten stellen. De lokale prioriteiten zijn bepaald aan de hand van het veiligheidsbeeld, dat is gebaseerd op onder meer cijfers van de politie en de duiding daarvan, alsmede andere cijfers, onderzoeken en ontwikkelingen in de samenleving.

Binnen de kaders die door de raad zijn vastgesteld geeft het college van burgemeester en wethouders vorm en inhoud aan de implementatie van veiligheidsmaatregelen. Dit doen zij samen met haar ketenpartners uit het veiligheidsdomein (OM, politie, Kmar, VRK), het sociaal domein, maatschappelijke organisaties, inwoners en ondernemers in Velsen.

3. Uitgangspunten en randvoorwaarden:

Uitgangspunten en randvoorwaarden zijn belangrijk voor het samenspel, zowel bestuurlijk als op het gebied van participatie voor de aanpak van veiligheid in Velsen. Daarom zijn de volgende uitgangspunten en randvoorwaarden geformuleerd:

a) uitgangspunten:

1. Iedereen in Velsen is verantwoordelijk voor veiligheid;
2. In Velsen doet iedereen mee;
3. Velsen is heel, schoon, veilig en sociaal;
4. In Velsen wordt gereageerd op aandachtspunten van veiligheid;
5. In Velsen wordt (wijkgericht) samengewerkt aan veiligheid & zorg;
6. In Velsen wordt thematisch, gebiedsgericht en/of projectmatig gewerkt aan veiligheid;
7. In Velsen werken we samen met onze inwoners, ondernemers en veiligheidspartners.

b) randvoorwaarden:

1. De gemeente is de regisseur met betrekking tot lokale openbare orde en veiligheidsproblemen. De gemeente organiseert op lokaal niveau de samenwerking tussen kernorganisaties, gericht op voorwaardenscheppende activiteiten in het kader van de algemene preventie;
2. De gemeente organiseert / bevordert dat alle organisaties in Velsen worden gestimuleerd om aandacht te besteden aan veiligheid en zorg in het belang van de signaalfunctie en beïnvloeding van ongewenste ontwikkelingen;

3. De gemeente organiseert periodiek wijkbijeenkomsten om samen met de inwoners en ondernemers te werken aan de veiligheid en de veiligheidsbeleving, waarbij aandacht wordt besteed aan de bevordering van weerbare wijken, buurten, inwoners en organisaties;
4. De gemeente organiseert op lokaal niveau een (flex)netwerk van relevante partijen voor het individueel casusoverleg (maatwerk);
5. De gemeente organiseert op lokaal niveau de preventiefase en zorgt daarbij voor het stroomlijnen van lokale informatie;
6. Bij (integrale) samenwerking met partners op casusniveau worden afspraken gemaakt over het onderling delen van de benodigde en relevante informatie (informatiedeling). Op het gebied van veiligheid wordt informatie gestuurd gewerkt;
7. In de lokale gezagsdriehoek worden afspraken gemaakt over de casusposities die onder regie van de gemeente Velsen dan wel het Openbaar Ministerie (OM) worden uitgevoerd;
8. Als de regie bij het OM wordt gelegd en de uitvoering plaatsvindt door de Nationale Politie (opsporingsonderzoeken), dan worden afspraken gemaakt over de samenloop van activiteiten (bestuursrechtelijk, strafrechtelijk) op strategisch niveau, inclusief de communicatie;
9. Bij de vaststelling van de begroting van Velsen worden de financiële kaders voor veiligheid aangegeven, waarover via de jaarrekening verantwoording wordt afgelegd.

4. Samenspel

Samenspel (bestuurlijk)

Twee keer per jaar wordt een bijeenkomst met de raad georganiseerd, waarin de burgemeester en politie de ontwikkelingen op het gebied van de openbare orde en veiligheid in Velsen met de raad bespreken op basis van de beschikbare/actuele informatie. Het overleg is een moment waarop getoetst wordt of de aanpak van veiligheid in Velsen zich in de gewenste richting ontwikkelt. De raad kan bijsturen op prioriteiten en kaders als deze moeten worden bijgesteld (de "Wat"-vraag).

Binnen de vastgestelde kaders en prioriteiten geeft het college van burgemeester en wethouders uitvoering aan de aanpak van veiligheid in Velsen (de "Hoe"-vraag).

Als aanleiding bestaat de bestaande kaders en prioriteiten van het beleid bij te stellen, dan wordt de raad een aangepaste kadernota ter vaststelling voorgelegd. Hiermee wordt meer flexibiliteit geïntroduceerd om een goede en actuele invulling te geven aan veiligheid.

Samenspel (participatie)

Met inwoners en ondernemers van Velsen wordt gesproken over de veiligheid in de wijken. Deze bijeenkomsten zijn erop gericht om met de inbreng van bewoners en ondernemers de veiligheid in de wijk te verbeteren. Ook wijkplatforms, wijkteams, sociale wijkteams en wijkagenten worden hierbij betrokken.

5. Openbare orde, crisisbeheersing en rampenbestrijding

Dit hoofdstuk valt uiteen in twee paragrafen namelijk het gebied van de openbare orde en het gebied van de crisisbeheersing & rampenbestrijding.

a) Openbare Orde

Inleiding

De burgemeester heeft als lid van het Regionaal Bestuurlijk Overleg Politie (RBOP) periodiek overleg op eenheidsniveau van de politie Noord-Holland. Ook is hij voorzitter van de IJmondiale gezagsdriehoek. Tevens is hij lid van de V-10 (de 10 voorzitters van de regionale gezagsdriehoeken) en van de stuurgroep RIEC (Regionale Informatie en Expertise Centrum, een samenwerkingsverband voor veiligheid in Noord-Holland).

Speerpunten in de regio Noord-Holland

Zoals eerder is vermeld hebben gemeenten, het openbaar Ministerie en de Nationale Politie in Noord-Holland het IMV (2019-2022) vastgesteld. In het IMV zijn de volgende vier thema's opgenomen en nader uitgewerkt:

1. Aanpak van criminaliteit met een ondermijnend effect op de samenleving;
2. Versterken ketensamenwerking tussen het zorg- en het veiligheidsdomein;
3. Contraterrorisme en tegengaan van polarisering, radicalisering en extremisme;
4. Aanpak cybercrime en gedigitaliseerde vormen van criminaliteit.

Het is verstandig om deze thema's mee te nemen in de bepaling van de prioriteiten omdat de ketenpartners hebben afgesproken om hierop intensiever te gaan samenwerken.

Speerpunten in Velsen

De lokale prioriteiten zijn bepaald aan de hand van het veiligheidsbeeld, dat is gebaseerd op onder meer cijfers van de politie en de duiding daarvan, alsmede andere cijfers, onderzoeken en ontwikkelingen in de samenleving. Voor een groot deel sluiten deze aan bij de veiligheidsthema's die ook op het regionaal niveau aandacht krijgen. Op basis van het IMV en het veiligheidsbeeld van Velsen zijn op lokaal niveau de volgende veiligheidsthema's / speerpunten voor de komende periode geprioriteerd.

1. Zorg en veiligheid

De domeinen zorg en veiligheid hebben veel overlap met elkaar. Denk aan personen met verward gedrag die overlast veroorzaken, woonoverlast, huiselijk geweld en problematische jongeren en jeugdgroepen. De twee domeinen hebben elkaar in toenemende mate nodig en een structureel portefeuillehoudersoverleg Zorg & Veiligheid is ingevoerd.

Het is van belang de aanpak van veiligheid en zorg de komende jaren verder uit te bouwen, te versterken en te borgen (netwerk-/ketenaanpak). Veel partijen houden zich bezig met mensen met een complexe problematiek, die overlast veroorzaken. Op dit vlak is nauwe samenwerking met de sociale wijkteams van groot belang. Voor personen met verward gedrag is een nieuw escalatiemodel opgesteld, dat nog verder ontwikkeld moet worden in de praktijk.

2. Ondernijning

Ondernijnde criminaliteit, waarbij de onderwereld gebruikmaakt van structuren in de bovenwereld, kan de rechtsorde ernstig aantasten. Dat kan bijvoorbeeld door gebruik te maken van vergunningen voor het witwassen van geld, woningen gebruiken voor drugshandel of illegale prostitutie. Verder creëert de drugshandel afhankelijkheidsrelaties waarmee jongeren en volwassenen in de fuik van de criminaliteit worden gezogen. Andere vormen van ondernijning zijn mensenhandel, fraude en Outlaw Motorgangs. Velsen wil ondernijning voorkomen en aanpakken.

3. High impact crimes

In Velsen ligt het slachtofferschap van veelvoorkomende vormen van criminaliteit en overlast iets hoger dan gemiddeld in Nederland. Dit blijkt uit het veiligheidsbeeld. Het is voor de burgemeester aanleiding om ook dit als speerpunt op te nemen terwijl het niet voorkomt in de vier thema's van het IMV (2019-2022). De accenten voor de aanpak zullen worden bijgesteld. We zien namelijk dalingen maar ook stijgingen van HIC's in de politiecijfers. Het vraagt om een meer (wijk- of buurt-) gerichte en flexibele aanpak, omdat niet elke HIC in elke wijk even ernstig scoort. Hier is meer maatwerk het devies.

4. Veilige havens

In 2016 werd het project Fabricius afgerond. Dat was een integraal project in het havengebied van Velsen waarbij de gemeente, de politie, het Openbaar Ministerie, de douane, de marechaussee, de belastingdienst en ondernemers met elkaar hebben samengewerkt aan een veilige haven. In 2017 is het project Fabricius door de burgemeester voortgezet in een nieuw Haventeam en werd een Bedrijven Investeringszone (BIZ) opgezet, waarin sindsdien ondernemers, politie en overheid met elkaar samenwerken voor een veilig ondernemersklimaat in het havengebied. Het blijft van belang om in te zetten op een veilige haven, zeker vanwege de uittreding van Groot-Brittannië uit de Europese Unie. Het kan gevolgen hebben voor de havens van Velsen, zoals een toename van migranten, mensensmokkel/-handel en prostitutie of andere vormen van (haven-)criminaliteit zoals drugshandel en maritieme smokkel. Een schoon, heel en veilig havengebied is ook van wezenlijk belang voor de economische groei en uitstraling van de gemeente.

5. Leefbaarheid en Veiligheid

Fysieke overlast, zoals hondenpoep en rommel op straat, zijn problemen waar veel inwoners van Velsen last van hebben. Het heeft direct invloed op de leefbaarheid en de kwaliteit van de buurt. Verloedering geeft een verkeerde uitstraling en trekt negatieve elementen aan. Ook het gevoel van onveiligheid wordt hierdoor vergroot.

6. Cybercriminaliteit

De criminaliteitscijfers bij de politie dalen de laatste jaren. Maar dat geldt niet voor alle vormen van criminaliteit, want ook nieuwe vormen van overlast en criminaliteit komen in beeld. Criminaliteit speelt zich meer online en grensoverschrijdend af. Verder blijkt dat de aangiftebereidheid van cybercriminaliteit laag is. Slachtoffers van deze delicten stappen zelden naar de politie. Velsen wil voorlichting organiseren voor slachtoffers van deze delicten en stimuleren zich vaker te melden bij de politie. Verder wil de gemeente meedoen aan (regionale) pilots.

Reguliere aandachtspunten

Buiten de bovengenoemde speerpunten wordt aandacht besteed aan de reguliere gebeurtenissen op het gebied van openbare orde, zoals:

1. Veiligheidscampagnes, waaronder Horen Zien en Melden (ZSM), Burgernet en Brandveilig leven;
2. Bedrijvigheid en Veiligheid, waaronder Veilig uitgaan en Veilig ondernemen;
3. Jeugd en veiligheid, waaronder Veiligheid in en om de school (VIOS);
4. Gevaarlijke dieren en bijt-incidenten;
5. Huiselijk geweld;
6. Ex-Gedetineerden (voorkoming maatschappelijke onrust);
7. Voetbalveiligheid via de voetbalvierhoek in samenwerking met Telstar.

b) Crisisbeheersing en rampenbestrijding

De gemeenten in de IJmond en Kennemerland vormen samen de veiligheidsregio Kennemerland (VRK). Dit is een gemeenschappelijke regeling. Onderdelen hierin zijn de regionale brandweer, de GGD/GHOR, het Veiligheidsbureau en de meldkamer. De gemeenten hebben verder nog voor de bevolkingszorg een team Bevolkingszorg opgezet, dat tijdens crisissituaties en rampen actief wordt.

De burgemeester is lid van het algemeen en dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland, alsmede de bestuurscommissie Openbare Veiligheid. De wethouder sociaal domein is lid van de bestuurscommissie Publieke Gezondheid en Maatschappelijke Zorg. Verder is de burgemeester namens de VRK lid van de Brandweerkamer (een VNG commissie) en van het bestuurlijk overleg meldkamer Noord-Holland.

Het bestuur van de veiligheidsregio heeft het Regionaal Beleidsplan Risico- en Crisisbeheersing 2019-2022 vastgesteld (RBRC). De volgende onderwerpen zijn voor Velsen van belang:

In het RBRC zijn de volgende veiligheidsthema's opgenomen en nader uitgewerkt:

1. Verminderen van risico's;
2. Creëren van een wendbare en robuuste crisisorganisatie;
3. Informatie gestuurd werken;
4. Versterken van de maatschappelijke weerbaarheid;
5. Het uniformeren van de werkwijze en het bieden van een platform voor samenwerking.

Voor de crisisbeheersing en rampenbestrijding in Velsen is het beleid en het programma leidend van de Veiligheidsregio Kennemerland, inclusief het Veiligheidsbureau. Afwijken op lokaal niveau is niet verstandig en praktisch onuitvoerbaar. Velsen zal namelijk altijd moeten samenwerken bij een crisis of ramp.

In de veiligheidsregio hebben de gemeenten gezamenlijk een crisisorganisatie Bevolkingszorg opgezet, die bemenst wordt met medewerkers uit de gemeenten in Kennemerland op basis van vrijwilligheid. Het verbeteren van de betrokkenheid en deelname is een belangrijk aandachtspunt dat (continue) aandacht behoeft om te zorgen dat de crisisbeheersing en rampenbestrijding op een adequaat niveau blijft.

Op het punt van de crisisbeheersing en rampenbestrijding wordt ook samengewerkt binnen het Noordzeekanaalgebied. Door de gemeenten aan het Noordzeekanaal is een gezamenlijk Havenveiligheidsplan opgesteld.